

Til lovforslag nr. L 108. Betænkning afgivet af Det Energitpolitiske Udvalg den 22. maj 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning og lov om Energinet.dk

(Kommunale hjemmelsbestemmelser, udnyttelse af energi på havet m.v.)

[af klima- og energiministeren (Connie Hedegaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget. Klima- og energiministeren har stillet ændringsforslag nr. 3-5, 7 og 8. Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 2 og 6.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. marts 2008 og var til 1. behandling den 1. april 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Det Energitpolitiske Udvalg.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og klima- og energiministeren sendte den 18. januar 2008 dette udkast til udvalget, jf. EPU alm. del – bilag 69. Den 27. marts 2008 sendte klima- og energiministeren de indkomne høringssvar og to notater herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Qling I/S.

Klima- og energiministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 22 spørgsmål til klima- og energiministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret bortset fra spørgsmål 22, som forventes besvaret inden 2. behandling af lovforslaget.

Udtalelse fra klima- og energiministeren

Kommuner vil kunne deltage i elhandelsvirksomheder, som i forbindelse med direkte salg af elektricitet sælger CO₂-kvoter med henblik på annullering. En sådan »grøn pakkelse» vil blive anset for en tilknyttet aktivitet, selv om der ikke umiddelbart kan siges at eksistere nær tilknytning til en primær aktivitet. Aktiviteten vil i lighed med øvrige aktiviteter omfattet af elforsyningslovens § 4, stk. 2, herunder vejbelvsningsaktiviteter, blive nærmere beskrevet i en bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter, som vil blive udarbejdet efter vedtagelsen af lovforslaget.

Der er tale om en fravigelse af den generelle afgrænsning af tilknytningsbegrebet, hvorfor der ikke kan drages paralleller fra denne afgrænsning til andre dele af lovforslaget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af klima- og energiministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre er som udgangspunkt positive over for dette lovforslag. De tre partier er tilhængere af ensartede – og klare – regler for kommunale selskaber og private selskaber. De penge, der betales i skat, skal ikke bruges til at finansiere energiselskaber, ligesom de penge, der betales for elektricitet, ikke skal ende i kommunekassen.

Men som udgangspunkt må private selskaber og delvis kommunalt ejede selskaber have lige konkurrencevilkår. Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre mener, dette lovforslag bidrager til det modsatte ved at gøre det vanskeligere for kommunalt ejede selskaber at tilbyde samme produkter, som de rent private selskaber kan.

Partierne finder det derfor nødvendigt at stille ændringsforslag for at sikre, at selskaberne kan konkurrere på lige fod med private selskaber, uden at det betyder, at selskaberne konkurrerer for offentlige midler.

Klima- og energiministeren har fremsat en udtalelse vedrørende en konkret fortolkning af lovforslagets bestemmelse om tilknyttet aktivitet. Fortolkningen er alt andet lige en forbedring af lovforslaget, men de tre partier finder det vigtigt, at elhandelsselskabernes ret til at handle med CO₂-kvoter inklusive køb af kvoter med henblik på annullering præciseres i form af et ændringsforslag. Dette vil have betydning for partiernes endelige stillingtagen til lovforslaget.

Der er i udvalgsarbejdet stillet 22 spørgsmål til ministeren, og i ingen af de besvarelser, der er givet, er der belæg for at konstatere, at de delvis kommunalt ejede selskaber har udøvet konkurrenceforvridende virksomhed over for private selskaber. Der synes derfor ikke at være nogen argumentation for, at disse selskaber ikke burde have præcis samme vilkår som de privatejede selskaber – både med hensyn til produktudvikling og med hensyn til at bidrage til reduceret CO₂-udledning gennem køb og annullering af CO₂-kvoter.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres stillingtagen til lovforslaget vil afhænge af regeringens modtagelse af partiernes ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S, SF og RV), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet.dk og lov om CO₂-kvoter

(Kommunale hjemmelsbestemmelser, udnyttelse af energi på havet m.v.)«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

Til § 1

2) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 4 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Selskaber med både kommunale og ikkekommunale ejere, der den 18. januar 2008 drev elhandelsvirksomhed, er ikke underlagt de i stk. 2 nævnte begrænsninger. Disse selskaber må drive enhver energirelateret virksomhed. De kommunale ejere må dog ikke indskyde yderligere midler i selskabet bortset fra ydelse af de garantier, som er nødvendige for drift af elhandelsvirksomheden.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

[Friere muligheder for elhandelsselskaber med både kommunale og private ejere til at handle med energirelaterede produkter]

Af *klima- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 27 g, *stk. 1*, ændres »§ 13« til: »§ 18.«
[Konsekvensændring som følge af ændret paragrafnummerering]

4) I den under nr. 6 foreslåede ændring af § 5 I a, nr. 2, indsættes efter »§ 13, stk. 1,«: »og efter »§ 16, stk. 1,« indsættes: »§ 18, stk. 1,«.

[Konsekvensændring som følge af ændret paragrafnummerering]

Til § 2

5) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 37, stk. 4, ændres »§ 5, stk. 1« til: »§ 5, stk. 2«.

[Konsekvensændring som følge af ændret nummer på stykke]

Af et mindretal (S, SF og RV), tiltrådt af et mindretal (EL):

Ny paragraf

6) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov nr. 493 af 9. juni 2004 om CO₂-kvoter, som ændret ved lov nr. 410 af 1. juni 2005, § 63 i lov nr. 430 af 6. juni 2005, § 71 i lov nr. 431 af 6. juni 2005, § 10 i lov nr. 571 af 9. juni 2006, lov nr. 554 af 6. juni 2007, § 5 i lov nr. 172 af 12. marts 2008 og lov nr. 317 af 30. april 2008, foretages følgende ændring:

1. I § 14 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Kommuner kan deltage i selskaber, som køber, sælger eller råder over CO₂-kvoter omfattet af denne lov.«

[Adgang for kommuner til frit at handle med CO₂-kvoter]

Af klima- og energiministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 5

7) I stk. 1 ændres datoen »15. juni« til: »1. juli«.

[Ændret tidspunkt for lovens ikrafttræden]

8) Som stk. 7 og 8 indsættes:

»Stk. 7. Ansøgninger om tilladelse til forundersøgelser vedrørende anlæg omfattet af den hidtil gældende elforsyningslovs § 14, stk. 2, som er modtaget inden den 1. juli 2008, behandles efter de hidtil gældende regler.

Stk. 8. Ansøgninger om tilladelse til forundersøgelser uden for udbud vedrørende andre anlæg

end de i stk. 7 nævnte, som er modtaget inden den 1. juli 2008, behandles efter elforsyningslovens § 13 som affattet ved § 1, nr. 2, såfremt ansøgningen måtte opfylde betingelserne for at blive fremmet. Såfremt der inden den 1. juli 2008 måtte foreligge flere ansøgninger for samme opstillingsområde, behandles disse efter de hidtil gældende regler.«

[Overgangsregel vedrørende ansøgninger om forundersøgelser modtaget før lovens ikrafttræden]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 6, der indsætter en ændring i lov om CO₂-kvoter.

Til nr. 2

Ændringsforslaget vil give selskaber med både kommunale og ikkekommunale ejere mulighed for at konkurrere og tilbyde produktudvikling på lige fod med private virksomheder, uden at det sker for skatteyderbetalte midler. De penge, der betales i skat, skal ikke bruges til at finansiere energiselskaber, ligesom de penge, der betales for elektricitet, ikke skal ende i kommunekassen. Samtidig skal private selskaber og delvis kommunalt ejede selskaber som udgangspunkt have lige konkurrencevilkår. Det er således vigtigt, at loven helt overordnet kommer til at afspejle den rette balance mellem, at der på den ene side skal være sund konkurrence selskaberne imellem og der på den anden side også tages hensyn til, at kommunerne ikke er sat i verden for at tjene penge.

Til nr. 3 og 4

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at tilladelse til udnyttelse af energi fra anlæg på søterritoriet m.v. i det fremsatte lovforslag foreslås reguleret i § 18 i stedet for § 13.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at kommunal distributionsvirksomhed i det fremsatte lovforslag foreslås reguleret i § 5, stk. 2, i stedet for § 5, stk. 1.

Til nr. 6

Lovforslaget giver kommuner adgang til frit at handle med CO₂-kvoter.

Kommuner kan kun udøve aktiviteter, som har hjemmel i skreven lovgivning eller i de almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det fremgår af det fremsatte lovforslag, at kommuner i et vist omfang har hjemmel i elforsyningslovens regler om tilknyttede aktiviteter til at handle med CO₂-kvoter og CDM- og JI-kreditter. Det drejer sig om den handel, der har baggrund i elproduktionsvirksomheders behov for CO₂-kvoter. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 1, for den nærmere afgrænsning heraf.

Ved dette ændringsforslag gives kommuner en ubegrænset adgang til at handle med CO₂-kvoter, når handelen foregår i et helt eller delvis kommunalt ejet selskab. Handelen kan også omfatte opkøb af kvoter med henblik på at fjerne disse fra markedet og den efterfølgende annullering af kvoterne. Ændringsforslaget giver således kommuner adgang til at handle med CO₂-kvoter på kommercielle vilkår med mulighed for såvel overskud som underskud.

Ændringsforslaget åbner ikke op for, at kommuner f.eks. kan anvende midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af el-, varme- og naturgasforsyningslovene på handelen med CO₂-kvoter. Dette medfører, at handelen med CO₂-kvoter f.eks. ikke kan påbegyndes i en elhandelsvirksomhed. Dette skyldes, at elhandelsvirksomheder er omfattet af elforsyningslovens § 37 a, hvis formål er at undgå, at der opsamles kapital fra elforsyningsvirksomheder, som anvendes til andre aktiviteter uden for el-, varme- og naturgasforsyningslovene, uden at der sker modregning i kommunens bloktilskud. I henhold til elforsyningslovens § 37 a, stk. 1, kræves der derfor tilladelse fra klima- og energiministeren til bevarelse af

ejerandele i de omfattede virksomheder, såfremt der påbegyndes væsentlige nye aktiviteter i virksomhederne. En tilladelse, hvorefter den nye aktivitet vil kunne fortsætte, kræver, at der foreligger særlige omstændigheder, hvilket ikke er tilfældet her.

Til nr. 7

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændret forventet tidspunkt for lovens vedtagelse. Udsættelse af 2. og 3. behandling har således ført til en senere ikrafttræden.

Til nr. 8

Det findes bl.a. på baggrund af henvendelser fra ansøgere hensigtsmæssigt at indsætte overgangsregler om behandling af ansøgninger om tilladelse til forundersøgelser, som modtages inden lovforslagets ikrafttræden den 1. juli 2008.

For så vidt angår ansøgninger om forundersøgelser til forsøgsmøller, foreslås, at disse behandles efter de hidtil gældende regler. For så vidt angår andre ansøgninger om tilladelse til forundersøgelser uden for udbud, foreslås, at disse behandles efter lovforslagets bestemmelser, forudsat at ansøgningen kan fremmes. Dette vil imidlertid ikke gælde, hvis der inden den 1. juli 2008 foreligger flere ansøgninger for samme opstillingsområde. I så fald vil området blive sendt i udbud efter de gældende regler.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Tina Nedergaard (V) Jens Kirk (V) fmd. Lars Christian Lilleholt (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)
Henrik Høegh (V) Ellen Trane Nørby (V) Morten Messerschmidt (DF) Tina Petersen (DF)
Per Ørum Jørgensen (KF) Mette Gjerskov (S) Ole Vagn Christensen (S) Kim Mortensen (S)
Thomas Jensen (S) Anne Grete Holmsgaard (SF) Ida Auken (SF) Johs. Poulsen (RV) nfmnd.

Per Clausen (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 108

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra klima- og energiministeren
2	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra klima- og energiministeren
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 16/4-08 fra Qling I/S
5	1. udkast til betænkning
6	Ændringsforslag fra klima- og energiministeren
7	2. udkast til betænkning
8	Ændringsforslag fra klima- og energiministeren
9	Betækningsbidrag fra klima- og energiministeren
10	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 108

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om dokumentation for, at elhandelsselskaber med helt eller delvis kommunalt ejerskab har påført det danske samfund tab, der systematisk afviger fra eventuelle tab i øvrige elhandelsselskaber, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om der findes dokumentation for, at elhandelsselskaber med helt eller delvis kommunalt ejerskab ikke overholder danske konkurrenceregler, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om der er sket kapitalindskud i kommunalt ejede elhandelsselskaber i et sådant omfang, at de på unfair måde har udkonkurreret andre, private selskaber, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren finder det hensigtsmæssigt, at store dele af det danske elhandelsmarked får forringet konkurrencevilkårene i en tid, hvor der er ønske om større konkurrence og flere leverandørskift, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om ministerens kommentar til, at lovforslaget giver det statsligt ejede selskab DONG Energy A/S en konkurrencefordel i forhold til både helt og delvis kommunalt ejede selskaber, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget hindrer, at elhandelsselskaber med kommunale medejere kan tilbyde grønne elprodukter, hvor der som en integreret del af elproduktet købes og annulleres CO ₂ -kvoter svarende til kundens elforbrug, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om der kan laves en model, hvor elhandelsselskaber med både kommunale og private ejere får friere muligheder for at handle med energirelaterede produkter som CO ₂ -kvoter, andre energiarter og risikostyring af kunders energileverancer, og hvor det samtidig sikres, at de kommunale ejere ikke kan anvende offentlige midler hertil, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå

Bilag til bet. o. lovf. vedr. elforsyning m.v.

Spm.nr.	Titel
8	Spm., om ministeren vil åbne for, at der kan etableres en f.eks. 3-årig overgangsordning, der giver selskaberne tilstrækkelig tid til en eventuel nødvendig omorganisering/opsplitning i tilfælde af frasalg af kommunale aktiviteter, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvordan overgangsbestemmelsen i § 5, stk. 3, skal forstås, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om lovforslaget forhindrer en kommunal elforsyningskoncern, som ikke har elproduktionsanlæg, i at deltage i forskning og udvikling vedrørende miljøvenlige elproduktionsteknologier, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om ministeren vil redegøre for uheldige eksempler på aktiviteter, som kommunale selskaber hidtil har kastet sig over, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer ligestilling mellem (delvis) kommunalt ejede og (delvis) statsligt ejede elhandelsselskaber, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om udarbejdelse af et ændringsforslag, der fjerner begrænsningen for, at helt eller delvis kommunalt ejede selskaber kan tilbyde kunderne handel med CO ₂ -kvoter og annullering af CO ₂ -kvoter, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om belysning af de problemer vedrørende kollektive varmeanlæg, der påpeges i høringsvaret fra LOKE (Lolland Energi Holding A/S), til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om, hvad der skal til, for at møllelav har mulighed for at opføre eller deltage i havmølleparker, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om bekræftelse af, at overskud på elforsynings- eller elhandelsvirksomhed stammer fra indbetalinger fra elforbrugere, uanset om overskuddet findes i kommunalt eller privat ejede virksomheder, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm., om lovforslaget ændrer på kommunernes mulighed for direkte eller indirekte at deltage i investeringer i vedvarende energiproduktion, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm., om lovforslaget ændrer på kommunernes mulighed for direkte eller indirekte at deltage i virksomheder, der udbyder energitjenester med henblik på at opnå energibesparelser eller mere intelligent energiforbrug, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm., om lovforslaget ændrer på kommunernes mulighed for at deltage og investere i decentrale kollektive varmforsyningsanlæg som omtalt i høringsvaret fra LOKE (Lolland Energi Holding A/S), til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om kommentar til henvendelsen af 16/4-08 fra Qling I/S, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm., om ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål 14 kan oplyse, om det er muligt inden for lovens definition at udvikle et kombineret forsyningsanlæg, der inddrager vindmølleel og bioolier samt brint- og brændselscelleteknologi, til klima- og energiministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
22	Spm., om ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål 21 vil tilkendegive, om et udviklingsprojekt, som omfatter enheder med tre eller flere brugere, som forsynes med den nye teknologi, omfattes af varmforsyningslovens definition af et kollektivt forsyningsanlæg, til klima- og energiministeren